

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 7P/177/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921203047
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Csank
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6921203047.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom JUDr. Petrom Csankom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, dieťa rodičov, matka: Q. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. Q. I. XXX/X, H. X., otec: P. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F., adresa na doručovanie F. X, F. o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Návrh otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného na maloletého C. P., nar. XX. XX. XXXX z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa deti podal dňa 20. 10. 2021 na súd návrh, ktorým sa domáhal zníženia výživného zo sumy 150 eur na sumu 50 eur, a to z dôvodu, že je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Momentálne vykonáva prácu na dohodu a jeho príjem je 200 eur, ktorý mu nepostačuje ani na základné životné potreby.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí, oboznámením sa s návrhom, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F., správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H. X. E., správou zo šetrenia pomerov u otca, správou Sociálnej poisťovne, pobočka S., správou zo šetrenia pomerov u matky, oboznámením sa s rozsudkom Okresného súdu F., sp. zn. 21T/14/2020 zo dňa 04. 05. 2021, spisom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 7P/64/2018 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Okresný súd H. X. rozsudkom č. k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa XX. XX. XXXX, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27. 03. 2019 zmenil rozsudok Okresného súdu H. X. sp. zn. XP/XX/XXXX-XX zo dňa XX. XX. XXXX v časti o výživnom tak, že výživné stanovené otcovi P. P., nar. XX. XX. XXXX z pôvodnej sumy 200 € mesačne znížil na sumu 150 € mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc dňom 01. 11. 2018. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený Krajským súdom v W. W..

4. Otec maloletých detí na pojednávaní uviedol, že trvá na svojom návrhu z dôvodu, že je nezamestnaný, nevie si nájsť prácu. Je vyučený elektromechanik s tým, že v roku 2018 pracoval ako opatrovateľ v H. s príjmom do 600 eur mesačne, avšak z dôvodu, že mal nedoplatky v sociálnom poistení, tak mu rakúsky súd zrušil živnosť v H.. Uviedol, že zdravotné problémy nemá, aktívne si hľadá prácu, ale nedarí sa mu. V súčasnosti pracuje na dohodu vo firme F. X.. H.. E., kde umýva cez víkend riad. Iné deti nemá. Je ženatý s O. P., byt, dom ani auto nevlastní. Nie je vedený v evidencii nezamestnaných, pretože bol vyradený, keďže na dohodu pracoval viac ako 40 dní. Má exekúcie, nevedel presne uviesť koľko, bol

odsúdený za neplatenie výživného. Teraz platí na syna 50 eur ako bežné výživné a 20 eur ako splátku. Tento rok nebol so synom vôbec a ani mu nič nezakúpil. Ku strate zamestnania v Rakúsku došlo v máji 2020, odvtedy nebol riadne zamestnaný.

5. Matka maloletých detí na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, pretože ona si musela nájsť ešte jedno zamestnanie, aby užívala syna. Má ešte ďalšie dve plnoleté deti, ktoré sa už sami živia. Je rozvedená, kúpila si byt z hypotekárneho úveru a banke platí 80 eur a fondu polícii, čo jej poskytli na byt 143 eur mesačne. Syn chodí do prvého ročníka Hotelovej akadémie v H. X., s čím sú spojené zvýšené výdavky, pretože je v odbore kuchár, čašník a pravidelne musí kupovať nové oblečenie a obuv do školy, taktiež kupuje synovi okuliare, lebo je krátkozraký, má alergie, preto berie aj lieky a spreje.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, lebo to nie je v záujme maloletého dieťaťa, hlavne teraz, keď maloletý nastúpil do 1. ročníka na strednej škole. Chlapec potrebuje zabezpečiť pomôcky ako oblečenie a obuv do školy, rád športuje, hrá basketbal, s čím sú spojené výdavky, má výdavky na zdravotnú starostlivosť. Kolízny opatrovník neviduje žiadne hlásenie o zanedbaní starostlivosti o dieťa zo strany matky. Dieťa rado chodí do školy a chce byť šéfkuchárom. Matka mu v tom pomáha avšak otec ako je to zrejme nie v plnom rozsahu. Podľa kolízneho opatrovníka otec vlastným pričinením stratil prácu v Rakúsku.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany súd zistil, že otec P. P. nie je vedený ako poberateľ žiadnej dávky na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. o šetrení pomerov u otca súd zistil, že dňa 22.11.2021 prešetrením pomerov na adrese F. X, F., bolo zistené, že sa jedná o 3-izbový prenajatý byt, v ktorom žije otec P. P., nar. XX.XX.XXXX spolu s manželkou O. P., nar. XX.XX.XXXX a jej plnoletým synom F. M.. Otec uviedol, že náklady spojené s užívaním bytu uhrádzajú v celkovej výške cca 650 € mesačne. V byte nemá mal. C. k dispozícii samostatnú detskú izbu, v prípade potreby mal. C. prespáva v obývačke na rozkladacej pohovke. V čase šetrenia v domácnosti bola hygiena na požadovanej úrovni. Otec t.č. pracuje na dohodu pre spoločnosť F. X..H..E.. a jeho čistý mesačný príjem je cca 200 €. Otec uviedol, že prídavok na mal. C. vo výške 25,50 € poberá matka a taktiež si uplatňuje daňový bonus. V súvislosti so zamestnaním otec uviedol, že si prácu hľadá, zúčastňuje sa pohovorov, avšak vzhľadom na zhoršujúcu sa pandemickú situáciu a exekúcie, ktoré má, nie je jednoduché zamestnať sa. Otec je vyučený elektrikár, avšak prácu si hľadá aj mimo svojho oboru. V minulosti pracoval v Rakúsku, kde mu bola zrušená živnosť. Otec ďalej uviedol, že ich rodičovská komunikácia je veľmi zlá. Od 6/2020 otec prispieva na výživu mal. C. sumou 50 € mesačne, v prípade potreby (keď otca maloletý požiadala) prispieva aj nad rámec výživného napr. zakúpením kreditu na mobilný telefón, oblečenia, školských potrieb pred nástupom do školy a pod.. Otec spláca dlh na výživnom v sume 20 € mesačne. Z vyjadrení otca vyplynulo, že s mal. C. je v kontakte prevažne prostredníctvom sociálnych sietí alebo telefonicky. Vzťah so synom hodnotí ako dobrý, normálny. Mal. C. u otca trávi počas prázdniny cca 10-14 dní, inak maloletý domácnosť otca nenavštevuje ani sa nijako inak styk nerealizuje.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H. X. z vykonaného pohovoru s matkou a zo sociálneho zisťovania pomerov súd zistil, že Matka zabezpečuje starostlivosť o dieťa sama. Matka uviedla, že otec prispieva na maloletého nepravidelne a nepodieľa sa na žiadnych nákladoch spojených s výdavkami na syna. Taktiež mu nezakupuje ani darčeky. V júli mal narodeniny a otec mu ani nezavolať, ani neposlal žiadny darček. Taktiež ho ani neberie k sebe na návštevu ani na prázdniny, ani na s ním neabsolvuje žiadne výlety. Syna nevidel už rok. Matka má dva zamestnania. Pracuje na polovičný pracovný úväzok v pokladni v Kauflande v H. X.. Svoj príjem uviedla vo výške 378€. Okrem toho je zamestnaná od roku 2001 tiež na polovičný pracovný úväzok na Polícii v Rimavskej Sobotke, kde zarába okolo 300€. Okrem toho poberá prídavok na dieťa v sume 25,50€ a výživné zo strany otca maloletého C. v sume 70€ , napriek tomu, že súdom určené výživné je vo výške 150€. Výživné otec maloletého platí nepravidelne a v nie stanovenej výške. Otec má na výživnom dlžobu vo výške 5000€. Výdavky uviedla nasledovné: nájomné 240€, električka 50€, internet 20€, hypotéku 80€ na zariadenie a 143€ hypotéku na byt v ktorom bývajú. Okrem toho výdavky do školy pre syna, ako biele nohavice tričko, biele zdravotné topánky, ošatenie, športové oblečenie na basketbal, hygienu a nepredvídateľné výdavky, nakoľko chlapec je vo vývoji a rýchlo rastie. Mal. C. navštevuje od septembra t.r. 1.ročník strednej Hotelovej školy, kde navštevuje odbor kuchár. V budúcnosti by chcel byť šéfkuchárom. Má pravidelnú

školskú dochádzku a škola ho baví. Maloletý má zabezpečenú pravidelnú zdravotnú starostlivosť. Je sledovaný v alergologickej poradni, nakoľko má astmu a pravidelne užíva aj lieky a inhalátory. Okrem toho navštevujú očné ambulanciu, kvôli krátkozrakosti nosí okuliare, ktoré často treba kupovať, lebo sa poškodia pri športe, práci v kuchyni atď.

10. Z rozsudku Okresného súdu F. sp. zn. XXT/XX/XXXX súd zistil, že otec bol uznaný za vinného, že v období od mesiaca jún 2017 až doposiaľ si ako otec mal. C. riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom Okresného súdu H. X. sp. zn. XP/XX/XXXX-XX a rozsudkom XP/XX/XXXX, ktorým bolo výživné znížené zo sumy 200 eur na sumu 150 eur, hoci vedel o existencii vyživovacej povinnosti, túto si plnil nepravidelne, a to v celkovej výške 2850 eur, o svoje dieťa sa inak nestaral a nezaujímal, pričom jeho majetkové pomery mu umožňovali vyživovaciu povinnosť plniť, čím za uvedené obdobie dlhuje na výživnom sumu 4589 eur.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Pri posudzovaní zmeny pomerov ako základného zákonom vyžadovaného predpokladu pre zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) je treba prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu rozhodnutia o výške výživného. Dôvodom k zmene výšky vyživovacej povinnosti rodičov je však len taká zmena okolností, za ktorých bolo doposiaľ výživné určené, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/1967). Judikatúra súdov zdôrazňuje, že nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o výživnom je teda podstatná otázka zmeny pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného, pričom podstatná zmena pomerov zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je taká výrazná (relevantná) zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, a to či už na strane povinného alebo oprávneného.

16. Ani Civilný mimosporový poriadok, ani Zákon o rodine pri rozhodovaní súdu o zmene pôvodného rozsudku o výživnom neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo uplynúť od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia, preto, aby súd mohol takýto právoplatný rozsudok zmeniť. V zmysle ust. § 121 CMP a tiež ust. § 78 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine je táto skutočnosť (čas, ktorý uplynul od pôvodného rozhodnutia) pre naplnenie predpokladov zmeny rozsudku v zásade irelevantná. Zásadnou otázkou následne je, či došlo alebo nedošlo k zmene pomerov na strane účastníkov. Súd v prvom rade skúmal, či došlo k takej relevantnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu vyživovacej povinnosti otca. Naposledy o návrhu otca na zníženie výživného pre mal. C. bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu H. X. č. k. XP/XX/XXXX-XX, ktorým sa otcovi znížila vyživovacia povinnosť stanovená rozsudkom XP/XX/XXXX-XX zo sumy 200 eur na sumu 150 eur. Pomery otca sa odvtedy zmenili tak, že pokým v roku 2018 predstavoval jeho priemerný mesačný príjem 513,30 eur, v súčasnosti predstavuje jeho príjem sumu 200 eur. K zásadnej relevantnej zmene pomerov však došlo aj na strane maloletého, ktorý od posledného rozhodovania o výške výživného ukončil základnú školu a nastúpil na strednú školu, konkrétne Hotelovú akadémiu v Rimavskej Sobotě s čím sú spojené zvýšené výdavky, či už

na biele nohavice, tričko, biele zdravotné topánky, ošatenie, športové oblečenie na basketbal, hygienu a nepredvídateľné výdavky, nakoľko maloletý je vo vývoji a rýchlo rastie. Zvýšené výdavky má aj na zdravotnú starostlivosť, na okuliare a lieky na astmu. Za takejto situácie nemožno konštatovať, že zmena pomerov na strane maloletého by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti. Súd dáva do pozornosti, že matka maloletého, ktorá zabezpečuje starostlivosť o neho sama, má dve zamestnania, aby zabezpečila všetky potreby maloletého a otec sa o maloletého nezaujíma, nevidel ho už rok, nepodieľa sa na žiadnych nákladoch spojených s výdavkami na svojho syna, dokonca si neplní ani súdom určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 150 eur mesačne, keď platí výživné len vo výške 70 eur mesačne a od ukončenia pracovného pomeru v Rakúsku nebol riadne zamestnaný.

17. Jedným z dôvodov pre zníženie výživného, ktoré uviedol navrhovateľ je skutočnosť, že pracoval ako opatrovateľ v Rakúsku s príjmom do 600 eur mesačne, avšak nakoľko mal nedoplatky v sociálnom poistení, rakúsky súd mu zrušil živnosť v H.. Princíp potenciality príjmov povinného rodiča upravený v § 75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine má prednosť pred princípom fakticity, čo znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Zákonná úprava kladie dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné a zárobkové pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojim nezaopatreným potomkom. Otec maloletého dieťaťa je z hľadiska veku muž v aktívnom, produktívnom veku, žiadne zdravotné problémy, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce v konaní tvrdené ani preukázané neboli. Sám navrhovateľ uviedol, že ukončenie pracovného pomeru v Rakúsku bolo odôvodnené neplnením jeho zákonných povinností. Súd preto konštatoval, že na strane povinného otca išlo o nedôvodné vzdanie sa zamestnania, keďže v konaní nebolo preukázané, že ho k skončeniu pracovného pomeru v H. viedli objektívne dôvody. Tvrdenia otca, že si neúspešne podával žiadosti o prijatie do práce neboli z jeho strany nijako preukázané. Vzhľadom k vyššie uvedenému preto súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie len otec maloletého dieťaťa v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Matka maloletého a kolízny opatrovník maloletého sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania proti nemu.